

Сказание о Савтри Глава 7

॥ मर्कण्डेय उवाच ॥

तस्यां रात्र्यां व्यतीतायामुदिते सूर्यमण्डले ।
कृतपौर्वाह्लिकाः सर्वे समेयुस्ते तपोधनाः ॥ १ ॥

vyatī (vi-atī\i) II P. - проходить, миновать;
paurvāhṇīka - предобеденный, утренний; утренний обряд;
same (sam-ā\i) II P. - собираться;

तदेव सर्वं सावित्र्या महाभाग्यं महर्षयः ।
द्युमत्सेनाय नातृप्यन्कथयन्तः पुनः पुनः ॥ २ ॥

व्यती IV P. - насыщаться, удовлетворяться, довольствоваться; caus. удовлетворять;
ततः प्रकृतयः सर्वाः शाल्वेभ्यो ऽभ्यागता नृप ।
आचरव्युर्निर्हतं चैव स्वेनामात्येन तं द्विषम् ॥ ३ ॥

prakṛti f - природа, натура; начало, причина; pl. подданные, граждане, министры;
amātya m - министр; советник; придворный;

तं मन्त्रिणा हतं श्रुत्वा ससहायं सवान्धवम् ।
न्यवेदयन्यथावृत्तं विद्रुतं च द्विषद्वलम् ॥ ४ ॥

sasahāya - вместе с соучастниками;
sabāndhava - вместе с родственниками;
ni\vedaya (caus. от ni\vid) - извещать, давать знать о ч.-л., уведомлять; называть,
рассказывать, объявлять, предлагать;
vi\dru I P. - рассеяться, бежать;

ऐकमत्यं च सर्वस्य जनस्यासीनृपं प्रति ।
सचक्षुर्वाप्यचक्षुर्वा स नो राजा भवत्विति ॥ ५ ॥

aikamatya n - единодушие;

अनेन निश्चयेनेह वयं प्रस्थापिता नृप ।
प्राप्तानीमानि यानानि चतुरझं च ते बलम् ॥ ६ ॥

prav\sthā I P. - уходить, отправляться; caus. посылать, отправлять;
yāna m - колесница, телега, подвода;
caturaṅga - четырехчленный (о войске - полная армия, сост. из пехоты, конницы, слонов и
колесниц);

प्रयाहि राजन्भद्रं ते घुष्टस्ते नगरे जयः ।

अध्यास्व चिररात्राय पितृपैतामहं पदम् ॥ ७ ॥

√ghuṣ (P. I p.p. ghuṣṭa) - кричать, провозглашать;
adhyvās II Ā. - занимать, садиться, владеть;
cirarātrāya adv. - на долгое время, долго;
pitṛpaitāmaha - полученный в наследство от предков (отца и деда);

चक्षुष्मन्तं तु तं दृष्ट्वा राजानं वपुषान्वितम् ।

मूर्धा निपतिताः सर्वे विस्मयोत्फुल्ललेचनाः ॥ ८ ॥

mūrdhan m - голова; лоб, чело;
vismaya m - удивление, изумление;
utphulla - широко открытый (глаз); распустившийся (цветок);

ततो ऽभिवाद्य तान्वृद्धान्द्वजानाश्रमवासिनः ।

तैश्चाभिपूजितः सर्वैः प्रययौ नगरं प्रति ॥ ९ ॥

शैव्या च सह सावित्र्या स्वास्तीर्णेन सुवर्चसा ।

नरयुक्तेन यानेन प्रययौ सेनया वृता ॥ १० ॥

āvstar (V P., p.p. āstīrṇa) - обсыпать, усыпать, устилать;

ततो ऽभिषिष्ठुः प्रीत्या द्वुमत्सेनं पुरोहिताः ।

पुत्रं चास्य महात्मानं यौवराज्ये ऽभ्यषेचयन् ॥ ११ ॥

abhiṣic (abhiṣic, VI P.) - помазать на царство, короновать; кропить водой, освящать;
yauvarājya n - сан наследника престола и соправителя;

ततः कालेन महता सावित्र्याः कीर्तिवर्धनम् ।

तद्वै पुत्रशतं जज्ञे शूराणामनिवर्तिनाम् ॥ १२ ॥

anivartin - не обращающийся в бегство, храбрый;

भ्रातृणां सोदराणां च तथैवास्याभवच्छतम् ।

मद्राधिपस्याश्वपतेर्मालव्यां सुमहाबलम् ॥ १३ ॥

sodara - единоутробный; m родной брат;

एवमात्मा पिता माता शश्रूः शशुर एव च ।

भर्तुः कुलं च सावित्र्या सर्वं कृच्छ्रात्समुद्धृतम् ॥ १४ ॥

kṛcchra - трудный, тяжкий, опасный; m, n затруднение, опасность, зло, горе; In. adv. с трудом, едва;

तथैवैषापि कल्याणी द्रौपदी शीलसंमता ।

तारयिष्यति वः सर्वान्सावित्रीव कुलाङ्गना ॥ १५ ॥

samānūlman IV Ā. - думать, считать; помогать, чтить; p.r. почтенный, уважаемый;

॥ वैशम्पायन उवाच ॥

एवं स पाण्डवस्तेन अनुनीतो महात्मना ।

विशोको विज्वरो राजन्काम्यके न्यवसत्तदा ॥ १६ ॥

anuñī I P. - умилиостивить, утешать;

vijvara - без внутреннего волнения, спокойный;

kāmyaka *m nom.pr.* - название леса, в котором Пандавы находились во время изгнания.

यश्चेदं शृणुयाद्भृत्या सावित्र्याख्यानमुत्तमम् ।

स सुखी सर्वसिद्धार्थो न दुःखं प्राप्नुयान्नरः ॥ १७ ॥

॥ इति महाभारते सावित्र्युपाख्यानं समाप्तम् ॥